

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1563 usque ad annum 1566

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1772

VD18 90118626

§. 64. Bresvicensis, & Wengroviensis Synodus circa eandem quæstionem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67192](#)

Sæcul. XVI. lesio, Matthiæ Albino Iranoviensi Ministro, Hieronymo Pirckarsio, & Martino Czechovio, qui postremus adeo dextre Cuiavenses ad sua studia inflectebat, ut hi nonnisi adultis Baptisma conferri permitterent.

§. LXIV.

Bresvicensis, & Wengrovienensis Synodus circa eandem quæstionem.

*Lublenies.
l. c.*

Jamjam anno Christi millesimo quingentesimo quinquagesimo nono Simon Zacus Prossenvicius Vilnensis Ecclesiæ Senior fidei formulam vulgabat adversus Baptismum parvolorum: inde vero accerrimæ oriebantur altercationes inter Czechovium, Nicolaum Wandrogovium & Paulum Lithuanicarum Ecclesiarum Superintendentem; hic enim infantum Baptisma propugnabat, primi autem duo eidem adversabantur: ut ergo inter eos concordia redderetur, anno Domini millesimo quingentesimo sexagesimo quinto Bresvicii Synodus indicebatur, ad quam triginta duo Ministelli confluxerant, irrito tamen successu; quippe a copioso horum numero nec litigantibus silentium imponi, nec duorum Anabaptistarum petulantia reprimi potuit: quapropter hoc negotium ad aliam Synodum remittebatur, quæ etiam die vigesima quinta Decem-

X.
Mi-
ar-
deo
in-
is-

y-

n-
Si-
c-
at
de
o-
n-
m-
c-
t:
e-
n-
a-
-
-
-
-
-
-
-
-

Sæcul. XVI,
A.C 1565.

Decembris hoc anno Wengroviæ in quā-
dam Podoliæ urbe habita est, ad quam
ut Vilnenses etiam accedereat Eccle-
siæ, Luthoromiskius missis ad eas li-
teris sollicitabat: convenerant ergo ibi
quadraginta septem Ministri, sexdecim
Proceres, ac quamplurimi Lithuani,
qui omnes parvulorum Baptisma re-
jiciebant. Præerat huic conciliabulo
Philoppovius consentiente universo ce-
terorum confessu, ac præprimis Kis-
cianæ, & Annæ de Radzivilia Palati-
narum literæ prælegebantur: quibus
perceptis examinabantur epistolæ Lub-
linensis, Sidloviensis, Briefciensis, alia-
rumque Ecclesiæ, quæ unaomnes
petebant, ut circa materiam de parvu-
lorum Baptismo nihil nisi ex sacris li-
teris decideretur, totoque studio tu-
multus, quibus Ecclesiæ inter se scin-
derentur, tandem sedarentur: verum
jam sexta dies inter accerrimas conten-
tiones effluxerat, ac Baptisma infan-
tium hinc impugnabatur, atque illinc
non minori, quam antea in aliis Syno-
dis contra Sanctissimæ Trinitatis Myste-
rium, & pro eodem dimicabatur, liti-
gantium ardore defendebatur: verum
rursus nihil omnino decisum est: ni-
hilominus Lithuani Ministri ad suas Ec-
clesias reversi petulanter spargebant,
quod Synodus damnato parvulorum

II 2 baptis-

Sæcul. XVI. baptismate declararit, illos, qui Baptis-
A.C. 1565. mum recipere volunt, prius in fide in-
 struendos esse; nonnulli autem Vilnen-
 ses Ministri, qui Baptismi necessitatem
 propugnabant, contra falsum hunc ru-
 morem reclamarunt, ac mordaci, livi-
 doque calamo Briescienibus exproba-
 runt, quod perniciosa fidelium infan-
 tes a Baptismo arcendi consuetudinem
 in Eccleias introducere non abhorre-
 rent. „Hi nullius frugis homines, in-
 quiebant Vilnenses in sua epistola,
 „præprimis ut suæ conscientiæ tran-
 „quillitati consulerent, nonnisi adultos
 „Baptizari petebant, postquam vero suæ
 „nequitia abyssus abyssum invocaverat,
 „etiam in dubium vocabant, an ipsorum
 „Baptismus valeret, ubi palam profite-
 „bantur, quod reipsa sacro fonte abluti-
 „non essent: veniet autem tempus, in
 „quo divulgabunt, nec adultos esse
 „Baptizandos, eoquod omnes sint pe-
 „nitus spirituales „ Præmissis hisce
 querelis in eadem epistola hortabantur
 Ministros Briescenes, ut infausta hæc
 Anabaptistarum deliria fugerent, &
 veræ Baptismi institutioni, atque Evan-
 gelio infisterent: demum eis polliceban-
 tur, quod ipsos ab inquietis, & turbati-
 dis hisce viris liberare velint. Data est
 hæc epistola Vilnae Anno Incarnationis
 Domini-

Dominicæ millesimo quingentesimo se-
xagesimo sexto.

Sæcul. XVI.
A.C 1565.

Briefscienses Ministri hisce literis admodum offensi eadem verborum acerbitate respondebant, ita eos alloquentes: „dicitis, quod doctrina infantum Baptismo contraria sit pestis, ac Reipublicæ ruina, necnon Ecclesiarum Dei existium: nos vero hoc dogma appellamus Apostolorum præceptum, & doctrinam, quam etiam sequimur.” Itaque hi finitis hisce altercationibus adhuc magis pertinaciter suis insistebant erroribus, suasque proles salutari undablai non permittebant: aliæ vero quædam Ecclesiæ, præcipue in Russia, & Transylvania de errore circa parvulorum baptismia haud contenti insuper etiam hoc Sacramentum appellabant idolum, illudque cum serpente æneo conferebant, addentes, quod hujus Baptismi necessitatem propugnantes imitentur illos, qui arcam Noe, Jermiæ jugum, & joæ sagittas quærunt: præterea ajebant, quod hic Baptismus, et si in Ecclesiæ exordio necessarius, nunc tamen nullius sit frugis, eo quod fidelium infantes ab Apostolis videntur sancti, & illis cum reipsa existent sancti, non sine errore peccatum originale imputari possit: exinde autem inferebant, Baptismo illis collato

Secul. XVI.

A C. 1565.

nullam utilitatem afferri, eo vel maxime, cum illis, quibus in prima Ecclesia dabatur Baptismus, duntaxat ob peccatum originale fuerit collatus, eo fine, ut sancti fierent, & Dei, ac Christi Domini ejus Filii familiam augerent. His innixi principiis veterem Ecclesiae usum circa Catechumenos observatum redintegrare nitebantur, ac sedulo illos, quos Baptismo abluerere volebant, mysteriis fidei imbuebant, ita tamen, ut ipsi quicquid ratio, conscientia, ac propria utilitas inspiraret, agendi libertatem privatis relinquerent, hacque dissimulatione judicum inquisitionem fallere valerent, a quibus castigabantur, si eorum converandi modus istis innotesceret.

§. LXV.

Valentini Gentilis historia continua.

Hoc item anno iidem Anabaptistæ duos primarios suæ sectæ viros amittebant; præprimis enim periit Valentinus Gentilis, cuius supra meminimus. Hic in Synodo Pinczoviæ in Polonia Anno Christi millesimo quingentesimo sexagesimo secundo celebrata totam Arii doctrinam publice divulgabat: verum Regno excedere jubebatur juxta editum Sigismundi Augusti, qui e Polonia

Melch.
Adam in
vita Covini
Sand in
Bibl. Anti-
trin. p. 26.

